

EMLÉKEZTETŐ

TKCS ülés 2016.06.15

Téma: Projektelőzmények, Kulcsprojekt

A kulcsprojektet

A projekt címe A Zsinagóga és a Faller Jenő Szakközépiskola épületegyüttesének történeti és funkcionális rehabilitációja, a várak nyomvonalának környezeti rekonstrukciója, városi könyvtár kialakítása

A projekt indokoltsága, szükségesség Az 1870-re felépült zsinagóga a második világháborúban súlyos károkat szenvedett. 1950-ben még romokban állt, végül azonban a lebontás helyett a városvezetés a visszaépítés mellett döntött. Az 1953-ban Rimanóczy Gyula által tervezett formájában, klasszicizáló szocialista realista stílusban helyreállított épületben kapott helyet a vájáriskola ebédlője. Az oktatás megszűnése után kulturális funkciót kapott az épület, karzatán kiállító terem, földszintjén hangversenytérterem helyezkedik el. A városközpont ezen jelentős középülete jelenleg alulhasznosított, sem funkciója, sem építészeti kialakítása nem felel meg a városközponti fekvésének, építészeti értékeinek. Az épületegyüttes rekonstrukcióra szorul. Ugyanakkor a város könyvtára a városközponttól távolabb egy lakótelepi épület alsó szintjén működik, mely így sem helyszíne, sem belső funkcionalitása miatt sem képes ellátni egy modern kisvárosi könyvtárral kapcsolatos igényeit. A volt zsinagóga épülete multifunkciós közösségi térként és könyvtárként újjáépítve megőrizheti a város történelmében fontos közösség emlékét illetve központi jelentőségű kulturális létesítményként az épület kihasználtsága is jelentősen növekedik. A város szívében az új intézmény hivatott a közösségi élet innovatív módon történő megújítására, integrálására.

A projekt tartalma Várpalota Szent István út 3. szám alatt található (a Nagy Gyula galériának is otthont adó) zsinagóga történeti és funkcionális rehabilitációja

A projekt célja, elvárt eredmények A városközpont funkcióbővítő megújítása keretében a könyvtár épületbe telepítésével olyan kulturális intézmény létrehozása, ahol a Matzon gyűjtemény mellett időszakos kiállítások is rendezhetők, helyet kap a könyvtár jelentős helytörténeti gyűjtemény, valamint kulturális rendezvényhelyszíné és a helyi közösségek számára használható közösségi ponttá válik.

Projektgazda Várpalota Város Önkormányzata

Előkészítettség Tanulmányterven alapuló projektjavaslat

Szinergiák A projekt szerves részét képezi a városközpont funkcionális megújításának, a Thury vár környezete történeti hűséget erősítő átalakításának, valamint alapja a közösségi együttműködések generáló városi CLLD programnak.

Költségigény 320.000.000.-Ft

Ütemezés Megvalósítás 2017.01-től 36 hónap

Kontics Monika tájékoztatta a TKCS tagjait, hogy a megvalósításra alapszabály szerint 24 hónap áll lehetőségre, és a projektet 6 hónapon belül meg kell kezdeni.

Fontos lenne látni, hogy az építés, illetve eszközbeszerzés milyen arányban teszi ki a projekt költségvetését, illetve fontos, hogy a HKFS többi intézkedése is valamilyen módon illeszkedjen a kulcsprojekthez és viszont.

Projektelőzmények Budai László igazgató:

A Kulcsprojekttel kapcsolatosan korábban megfogalmazott nyilatkozatok dokumentumok:

A könyvtár elhelyezése nem felel meg a modern szolgáltatóval szemben támasztott elvárásoknak. Bár tevékenységi területe széleskörű, ezek magas színvonalon történő ellátását a jelenlegi meg nem felelő helyszín nem teszi lehetővé. Az egykori Zsinagóga épülete szervesen kapcsolódik a belváros történelmi arcképéhez, kihasználatlansága azonban lehangoló. A történelmi múlthoz hű épülettömeg felépítése és a könyvtár központi helyre való telepítése több mint 10 éve foglalkoztatja a város vezetését és lakosságát, amely alapján 2009-ben megszületett az a tanulmányterv, ami a jelen projekt építészeti alapjait is jelenti.

Költöztetés szándéka már 2002-ből: <http://nol.hu/archivum/archiv-67682-51570> Pekarek János Népszabadság Online, 2002. június 22.

Törzsök Károly, Várpalota alpolgármestere azt mondja: a város könyvtárát és hangversenytermet képzelte el a Zichy-kastélyban. 1995-ben már előrehaladott tárgyalásokat folytattak erről a Honvédelmi Minisztériummal, amikor a katonai vezérkar keresztülhúzta terveiket, bejelentve igényét az épületre. Az alpolgármester ugyan elismeri, hogy az épület felújítására pillanatnyilag nem lenne pénz Várpalota kasszájában, de hozzáteszi: ezért az épületért érdemes lenne hiteleket felvenni.

- Sőt: a mai könyvtár épülete kitűnően megfelelne üzlethelyiségek számára, azt jó pénzért el is adhatnánk, a bevételt pedig a kastélyra fordíthatnánk - jegyzi meg az alpolgármester.

2005-ös nyilatkozat: [Huszka Imre: Polgári kastély. A vételár egy forint. In: 168 Óra, 2005. szeptember 27.](#)

Leszkovszki Tibor polgármester: "A városi könyvtárát kívántuk átköltöztetni a kastélyba, ezzel párhuzamosan kulturális centrumot szerettünk volna kiépíteni ott, koncertteremmel, kiállításokkal. Tény, hogy az ehhez szükséges összegnek csak egy része állt a rendelkezésünkre."

[A könyvtár – kapu a világra. In: Palotai Hírnök, 2009. ápr. 23. \(II. évf. 8. sz.\) old. 7.](#)

"- Várható-e, hogy a könyvtár új helyre költözik?"

- Tény, hogy a jelenlegi hely nem könyvtárnak való. Egyrészt az elrendezése nem optimális, másrészt pedig kinőttük a 650 négyzetméteres területet. A tervek szerint a könyvtár a zsinagógában kapna helyet, kibővítve egy mögötte felépítendő kétszintes épülettel, ami több szempontból is kiváló lenne, pl. az alapterület legalább a kétszeresére nőne. Amíg azonban nincs meg a hozzá való anyagi (pályázati) fedezet, addig a költözés csak terv marad."

Történeti összefoglaló könyvtárfejlesztési tervhez 2011-ből:

[A várpalotai Krúdy Gyula Városi Könyvtár mint fizikai tér rövid története \(2011\)](#)

készítette:
Kontics Monika